

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/46/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315203378
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8315203378.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: X.) I. S., T.. XX.XX.XXXX, H. Š. XXXX, XXX XX G., U.. Č.. C. XXXX/XX, XXX XX G., X.) S. S., T.. XX.XX.XXXX, H. Š. XXXX, XXX XX G., U..Č.. XXX X. Z., K. XX X C. K., Š., o zaplatenie 8.933,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 18C/179/2015-88 zo dňa 23.01.2018 takto jednohlasne

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti ako aj vo výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

Žalovaní v 1. a v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 8200 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8200 eur od 14.8.2014 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietla.

Priznáva žalobcovi náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a v 2. rade v rozsahu 83,58%.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal dňa 30.03.2015 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 8.933,68 eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania, z dôvodu nevrátenia poskytnutého úveru na základe Zmluvy o úvere zo dňa 16.01.2013.

3. Podanú žalobu odôvodnil, na základe zmluvy o stavebnom sporení bola so žalovanými dňa 16.01.2013 uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným v 1. a 2. rade mimoriadny medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 8.300,- eur. Úroková sadzba mimoriadneho medziúveru bola dohodnutá vo výške 6,59% a úroková sadzba stavebného úveru bola 4,75% ročne. Úroková sadzba úroku z omeškania pri mimoriadnom medziúvere bola 5% ročne a pri stavebnom úvere vo výške 3% ročne. Podľa Zmluvy sa žalovaní zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z mimoriadneho medziúveru v pravidelných mesačných splátkach vo výške 45,58 eur a do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 11,98 eur. Podľa Zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov v pravidelných mesačných splátkach vo výške 57,56 eur. Nakoľko žalovaní poskytnutý úver nesplácali a boli v omeškani, žalobca listom

zo dňa 24.07.2014 odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval ich na úhradu dlžnej sumy, a to v lehote 7 dní. Žalovaní na výzvu nereagovali, k splneniu jeho záväzku nedošlo ani po termíne odstúpenia od zmluvy. Ku dňu odstúpenia dlh žalovaných predstavuje sumu 8.893,89 eur a dlžná suma pozostáva z istiny 8.300,- eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov vo výške 593,89 eur. Odstúpenie nadobudlo účinnosť dňa 18.08.2014, pričom k tomuto dňu dlžná suma predstavovala čiastku 8.933,68 eur a pozostávala z istiny 8.300,- eur a z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov vo výške 633,68 eur. Keďže k úhrade dlžnej sumy zo strany žalovaných doposiaľ nedošlo, domáha sa zaplata pohľadávky prostredníctvom žaloby podanej na súd prvej inštancie.

4. Žalovaný v 1. rade sa vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že v rámci vyporiadania BSM bola dlh zo stavebného úveru povinná dosplácať žalovaná v 2. rade, ktorá sa k podanej žalobe nevyjadrila.

5. Následne aplikujúc ustanovenia § 261 ods. 3 písm. d), 497, 502 ods. 1, 503 ods. 2, 504, 506 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v spojení s § 52 ods. 1,2, 53 ods. 4 písm. k), ods. 5, § 39, § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie právne vec posúdil tak, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva, ktorá je zmluvou o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a súčasne spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zo žalobcom predloženej žaloby zo dňa 23.03.2015 súd zistil, že žalobca si okrem istiny uplatnil aj úroky a poplatky v celkovej sume 633,68 eur. Dohoda o poplatkoch musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Vzhľadom na neprijateľnosť zmluvných podmienok v časti poplatkov za spracovanie úveru v sume 100,- eur, ktoré sú zároveň v rozpore s dobrými mravmi, súd prvej inštancie zobral do úvahy, že žalovaní čerpali od žalobcu titulom úveru sumu 8.200,- eur. Preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi reálne čerpaný úver vo výške 8.200,- eur. Vo zvyšku súd prvej inštancie žalobu zamietol vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie a neprijateľnosť zmluvných podmienok zamietol. Pokiaľ ide o obranu žalovaného v 1. rade, že predmetnú pohľadávku bola v rámci vyporiadania BSM povinná dosplácať žalovaná v 2. rade, je potrebné uviesť, že vyporiadanie pohľadávok a dlhov, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vykonávané pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, sa týka iba vzťahu medzi manželmi a nezasahuje nijako do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V danom prípade dlh žalovaných voči žalobcovi vznikol za trvania manželstva, Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. účastníkom konania o vyporiadanie BSM nebola, teda rozhodnutie o vyporiadaní BSM do jej práv nijako nezasahuje. Preto súd prvej inštancie na zaplata dlžnej sumy zaviazal oboch žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu. Pokiaľ žalobca požadoval riadny úrok vo výške 6,59% ročne aj po splatnosti úveru, t.j. od 19.08.2014, súd prvej inštancie v tejto časti návrh zamietol z dôvodu, že od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úrok z omeškania, nie však už dohodnuté zmluvné úroky (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 146/98, ZSP 4/2000). Keďže sa žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dostali do omeškania, zaviazal ho súd prvej inštancie aj na zaplata úroku z omeškania z dlžnej sumy 8.200,- eur v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V danom prípade bolo predmetom konania zaplata 8.933,68 eur s príslušenstvom. Súd žalobe čo do výšky 8.200,- eur s príslušenstvom vyhovel a žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 91,79 % a úspech žalovaných predstavuje 8,21 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v 1. rade včas odvolanie. Z jeho obsahu odvolací súd zistil, že žalovaný v 1. rade ním napadá vyhovujúcu časť rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to z dôvodu, že jeho finančná situácia mu neumožňuje splatiť daný dlh voči žalobcovi. Tento úver podľa žalovaného v 1. rade po rozdelení BSM prináleží jeho bývalej manželke, ktorá sa ho zaviazala splácať a žalovanému v 1. rade ostali ostatné úvery. Ďalej žalovaný v 1. rade poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav, vyživovaciu povinnosť k štyrom maloletým deťom, nepriaznivú sociálnu a bytovú otázku (býva iba v podnájme), ďalej žalovaný v 1. rade uviedol adresu bydliska žalovanej v 2. rade ako aj jej telefónne číslo.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade považoval jeho námietky za bezpredmetné, vzhľadom k tomu, že úver bol poskytnutý za trvania manželstva žalovaných v 1. a 2. rade, títo naďalej ostávajú účastníkmi konania. Zánikom manželstva povinnosť platiť úver pre žalovaného v 1. podľa žalobcu nezaniká.

8. Žalovaná v 2. rade sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej vyhovujúcej časti ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V danom prípade bolo z obsahu súdneho spisu zistené, že súd prvej inštancie sa pokúsil doručiť žalovanej v 2. rade žalobu spolu s vydaným platobným rozkazom na adresu, ktorú uviedol žalobca v žalobe. Zásielka sa vrátila späť súdu prvej inštancie s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Podľa úradného záznamu zo dňa 07.07.2016 (č. I. 56 spisu) dňa 07.07.2016 telefonicky kontaktovala súd prvej inštancie žalovaná v 2. rade a oznámila, že sa zdržiava v Š. na adrese: XXX X. Z., K. XX X C. K., Š.. Rovnako žalovaný v 1. rade vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 28.04.2017 (č. I. 69 spisu) oznámil zhodnú adresu pobytu žalovanej v 2. rade, rovnako s telefonickým kontaktom na žalovanú v 2. rade. Podľa oznámenia zo dňa 09.08.2017 pristúpil súd prvej inštancie k doručovaniu písomností pre žalovanú v 2. rade v súlade s § 116 ods. 2 CSP formou oznámenia na úradnej tabuli súdu.

11. Podľa § 106 ods. 1 písm. a) CSP ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

12. Podľa § 167 ods. 1, 2 CSP ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk. Spolu s doručením žaloby, súd žalovaného vyzve, aby sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne vyjadril, a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

13. Podľa § 223 ods.1 CSP rozsudok súd doručuje stranám do vlastných rúk.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

15. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a po oboznámení sa s predloženým spisom dospel k záveru, že rozsudok je potrebné v napadnutej vyhovujúcej časti pre porušenie práva oboch žalovaných na spravodlivý súdny proces zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie na nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie pochybil, keď napriek vedomosti o tom, že žalovaná v 2. rade sa trvalo zdržiava v zahraničí (D. Š.) na konkrétne žalovanou v 2. rade uvedenej adrese doručoval písomnosti buď oznámením na úradnej tabuli súdu, resp. na registrovanú adresu trvalého bydliska žalovanej v Registri obyvateľov SR, pričom § 106 ods. 1 písm. a) CSP explicitne hovorí „ak adresát neuviedol inú adresu na doručovanie“ pričom táto iná adresa bola súdu prvej inštancie známa. Súd prvej inštancie aj podľa referátu z č. I. 72 sa pokúsil zaslať žalovanej v 2. rade žalobu spolu s prílohami vrátane platobného rozkazu na jej adresu v Š.. Výsledok doručovania však nie je známy, nakoľko v spisovom materiáli sa nenachádza ani doručka pre žalovanú v 2. rade, resp. neprevzatá zásielka, ktorou boli tieto písomnosti doručované žalovanej v 2. rade na adresu v cudzine. Súd prvej inštancie bez toho, aby šetril výsledok doručovania týchto písomností žalovanej v 2. rade v cudzine, resp. reklamoval doručovanie tejto zásielky u poštového doručovateľa, ďalej postupoval v súlade s ust. § 116 ods. 2 CSP, kde rovnako rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj predvolanie, na ktorom bol tento rozsudok vyhlásený neboli doručované žalovanej na ňou uvedenú adresu v cudzine, ale na adresu podľa Registra obyvateľov SR. Tým, že súd prvej inštancie pri doručovaní súdnych písomností nepostupoval zákonným spôsobom odňal nielen žalovanej v 2. rade ale aj žalovanému v 1. rade, ktorý svoju obranu založil na prevzatí pohľadávky žalovanou v 2. rade v rámci vyporiadania ich zaniknutého BSM možnosť konať pred súdom,

čím porušil ich právo na spravodlivý proces garantovaný článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

16. Vzhľadom na obsah odvolania žalovaného v 1. rade ako aj tej skutočnosti, že žalovaná v 2. rade nebola riadne predvolaná na pojednávania a rovnako jej nebol riadne doručený rozsudok súdu prvej inštancie, dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie primárne zákonným spôsobom doručí všetky písomnosti žalovanej v 2. rade a následne opätovne rozhodne rozsudkom v časti, ktorá bola uznesením odvolacieho súdu zrušená. Zároveň rozhodne aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím súdom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).